

Путопис са екскурзије

Била је још увек ноћ, сунчеви зраци су се полако, али сигурно помањали иза високих зграда и још увек зеленог дрвећа. Пола пет је ујутру, велики број нас је на паркингу, и нестрпљиво чекамо да пођемо на пут ходочашћа. Кренули смо, иако неиспавани, није нам фалило енергије и снаге за дуг и напоран пут. Пролазили смо мостове, шуме, клисуре, реке, и то све уз веселу атмосферу и певање, које је било хорско и сложено. Након пауза и доста пређених километара прешли смо српску, а потом и македонску границу.

Ушли смо у Грчку. У очима свих нас видела се срећа, радозналост и родољубље према нашој „браћи“. Укрштајући пут са величанственим македонским Вардаром стижемо у Солун, најплодотворнији град у свету. Град богате традиције и културе, одише многобројним значајним историјским грађевинама. Једна од њих јесте и Аристотелов трг, изграђен у двадесетом веку. Овај трг једноставно осваја срца људи који ту прођу, не због многобројних продавница и кафића, већ због погледа на бескрајно плаво море које се пресијава под сунчевим зрацима. Друга значајна грађевина јесте црква Св. Димитрија, заштитника града Солуна. Црква представља део византијске прошлости, што се делом огледа у грађевини, преко различитих мозаика који представљају праву уметност. У цркви се налазе две велике иконе на улазу. Једна икона представља Богородицу са Исусом, а друга Св. Димитрија. Обе иконе су прелепе, и имају златни сјај.

После кратког обиласка Солуна, упутили смо се у Паралију, летовалиште испод дома олимпијских богова, Олимпа. Стигавши у наше одредиште, сместивши се на брзину у хотеле, кренули смо сви на ноћно купање. Плажа пуна песка и шкољки који голицају наша стопала, била је пуна наших ђака. Сви су се купали и опуштали у води под звезданим небом и пуним Месецем. На жалост, после неког времена вратили смо се у хотел. Тада је почело окупљање по собама, приче, забаве, шале, певања и пуно других лудорија.

Сунце је улазило кроз прозоре наших соба и будило нас, како бисмо на време кренули даље. Наше следеће одредиште било је „ Зелено острво“, Крф. Преко брда и долина планинског масива Пинт, стижемо у Игуменицу, луку у коју су пре скоро девет деценија стизали српски борци из Албаније. Док смо чекали трајект на који ћемо се укрцати, дивили смо се величини и моћи тих огромних бродова, које смо нон-стоп посматрали. После краћег времена укрцали смо се на трајект. Путовали смо два сата, и то време је било чаробно. Море је било тиркизне и тамно плаве боје, које су се мешале у таласима. Ветар је дувао и доносио мирис мора, свима нам се чинило као да сањамо. Иако чаробно, све то је у нама будило и узнемиреност, суочавање са великом историјском жртвом и истином, али и питање које гласно и без гордости постављамо једни другима - „Јесмо ли достојни ових предака?“. Пловимо у сусрет заласку медитеранског Сунца и стижемо на острво. Стигавши на Крф, српско „острво спаса“ сместили смо се у хотел, а потом поново ишли на плажу. Плажа је лепа, али је каменита и вода је пуна водених змија и жежева.

Увече смо отишли у дискотеку где су се сви раздрмали и одлично провели. Дискотека је била пуна, поред мештана нашли су се и наши држављани из других школа. Организатори су били гостопримљиви па су нам изашли у сусрет и пуштали мешавину стране и српске музике. После незаборавног провода у дискотеци, стигли смо у хотел.

Трећи дан је био најзначајнији за нас. Прво смо посетили „острво смрти“, Видо. После бурне прошлости и доласка многобројних српских ратника који су ту оставили своје

животе, острво је данас испуњено бескрајним миром, мирисом боровине и дивљег цвећа. У Маузолеју, који је подигнут тек уочи Другог светског рата, влада побожни мир. У њему се налазе 1.232 касете са костима ратника које су пренесене са 27 крфских гробаља, а у два бочна камена бункера налазе се кости 1.532 непозната страдалника. Стотинак метара испод, у плиткој води, налазе се гробови војника који су умрли на Виду. Даље на пучини сахрањено је пет до седам хиљада ратника, пре свега регрута, које су болест и ледена киша дотукли. У част нашим прецима одржали смо минут ћутања, положили венац, одржали говор, и изрецитовали песму „Плава гробница“ Милутина Бојића, сведока ове трагедије. Враћајући се на Крф, сви смо гледали острво са тугом. Сећајући се речи песме „Тамо далеко“:

„Тамо далеко, далеко од мора,

Тамо је село моје, тамо је Србија.“ Већина нас схвата да је многим нашим прецима било ускраћено основно људско право, да буду часно сахрањени у својој отаџбини.

Потом на острву обилазимо цркву Св. Спиридона, где имамо ту част да пољубимо мошти једног од хришћанских светаца.

Поново се враћамо историјским остацима. У центру Крфа налази се Српска кућа, зграда коју су крфске власти уступиле Србији као музеј и почасни конзулат. У поставци се налазе сви остаци који сведоче о боравку српске војске на Крфу од 1916-1918. године. Униформе, оружје, ордење, писма краља Александра, Крфска декларација... Фотографије пред којима смо занемели: „Отац поред сина мумифицираног од глади“, „Српски сељак (под дрветом), пребира по својој сиротињи“ и много других. Много је разлога да Срби на Крфу осећају понос, јер у Првом светском рату није украдена ни једна маслина, нити сломљена једна гранчица. И у таквим условима српска војска је чувала свој углед и војничку част. По завршетку разгледања вратили смо се у хотел да се одморимо јер нас је сутра чекао напоран дан.

Предпоследњи дан, четвртак је подразумевао посету скупу православних манастира, Метеорима. На грчком језику ова реч значи „лебдети у ваздуху“, и баш тако, нестваран, у тоталном контрасту са околином, без даха оставља посетиоце манастирски комплекс Метеори. Колосалне громаде, суровог изгледа, и грађевински радови су нам омогућили да будемо „ближе небу и Богу“. Некада је било активно двадесет и четири манастира, а данас само шест. Ми смо посетили манастир Велики Метеор или Преображењски. Висине на којима се налази овај манастир су испуњене фрескама, иконама, мирисом тамјана, духовним животом и молитвом.

Друго значајно одредиште у овом пределу било је радионица за израду икона. Уз велику гостопримљивост научили смо начине израде икона и имали прилику да купимо квалитетне ствари као успомене. Завршивши обиласке кренули смо пут Паралије где смо поново провели ноћ.

Пети, и на жалост последњи дан наше екскурзије провели смо у Солуну где смо посетили Зејтинлик и провели мало слободног времена.

Посета Зејтинлику, српском војничком гробљу из Првог светског рата била је последња прича о нашим погинулим прецима. Ту нас је дочекао Ђорђе Михајловић који у 85. години још увек говори родољубиву поезију и историју битака.

Након одавања почаста нашим прецима кренули смо за Србију. Иако нам је било жао што одлазимо, сви смо једва чекали да дођемо кући и да наша нова знања и искуства поделимо са нашим драгим. У наш родни град стигли смо око три часова изјутра. Сада знамо истину, да су наши преци били часни и поштени људи.

„Испред врата домовинских

У победном своме ходу

Изгибоше исполински

За јединство и слободу,

*Њина дела славиће се
До последњих судњих дана,
Слава јату бесмртника!
Мир пепелу великана!“*